

بررسی وضعیت اکچوئران مردم در یک میزگرد

مدیر عامل بیمه تعاون: من به عنوان کسی که قصد دارم برای محصول جدیدم قیمت‌گذاری کنم صرفاً نمی‌توانم بر اساس دیتای شرکت خودم قیمت‌گذاری انجام دهم؛ بنابراین بیمه مرکزی باید در سامانه سنها هم برای شرکت‌های بیمه و هم اکچوئران، دسترسی به دیتا را فراهم کند.

به گزارش سایت خبری پرسون، بعد از ابلاغ آیین نامه ۷۸ در سال ۹۳ و سپس تلاش برای اجرایی شدن این آیین نامه طی سال های ۹۶ تا ۹۸ در نهایت شرکت‌های بیمه موظف شدند در صورتهای مالی یادداشت اکچوئران را نیز بیاورند؛ اما به واسطه اینکه اغلب شرکت‌های بیمه قادر به درک ریسک‌های مرتبط نیستند از چند مورد، استقبال نشد و تنها به صورت مسئله پرداختند تا مسئله به صورت واقعی خود را به نمایش بگذارد. آنها معتقدند نهادهای مسئول باید پای به میدان بگذارند. در این میزگرد مهدی نمن الحسینی، مدیر کل پذیرش مؤسسات و دفاتر بیمه ای؛ امیر صفری، مدیر کل نظارت بر شرکت‌های بیمه و هماهنگی امور استانها؛ یونس مظلومی، مدیرعامل بیمه تعاون؛ امیر تیمور پاینده و مریم تیموریان، اکچوئران رسمی حوزه بیمه شرکت و تحلیل آمارهای خود را ارائه کردند.

قسمت دوم از پی می آید:

نمن الحسینی: آیین‌نامه برای خارج شدن از این مسیر، راه‌حلی ارائه کرده است. طبق ماده ۸ آیین‌نامه ۷۸، اکچوئر رسمی بیمه موظف است گزارش‌های خود را در چارچوب استانداردهای حرفه‌ای که بیمه مرکزی ابلاغ می‌نماید تهیه کند؛ بنابراین یک مسئله تهیه گزارش‌های اکچوئر است. بیمه مرکزی باید چارچوب استانداردهای گزارشگری را تهیه کند و در اختیار اکچوئر قرار دهد تا اکچوئر گزارش خود را در آن چارچوب تهیه کنند. در این زمینه بیمه مرکزی پروژه‌ای را تعریف کرده است و مأموریت و رسالتی را به پژوهشکده بیمه واگذار کرده است مبنی بر اینکه استانداردهای گزارشگری تدوین و در اختیار اکچوئر رسمی گذاشته شود تا مانند سایر کشورها، گزارش‌های خود را در آن چارچوب تهیه کند. آقای دکتر صفری می‌توانند اشاره کنند که این استانداردها به کجا رسیده است و در چه وضعیتی قرار دارد؛ بنابراین بیمه مرکزی باید تکلیف استانداردهای حرفه‌ای گزارشگری را مشخص کند.

در مورد گزارش اکچوئران رسمی، در ماده ۹ آیین‌نامه ۷۸ آمده است در صورتی که بررسی‌های اکچوئر رسمی نشان دهد که مؤسسه بیمه نمی‌تواند به تعهدات خود عمل کند و ادامه فعالیت مؤسسه به زیان بیمه‌شدگان باشد موظف است موضوع را به بیمه مرکزی گزارش کند. ما ۳۳ شرکت بیمه داریم آیا اشخاصی که اکچوئران رسمی این شرکت‌ها بودند با بررسی‌هایی که انجام داده‌اند به این نقطه رسیدند یا نرسیدند یا در گزارش‌های خود به آن اشاره کردند یا نکردند؟ بخش‌های نظارتی بیمه مرکزی در مورد گزارشات اکچوئران رسمی ۳۳ شرکت بیمه چه اقدامی انجام دادند؟

آیین‌نامه ۷۸ در ماده دیگری بیان می‌کند که بیمه مرکزی با توجه به گزارش اکچوئر رسمی در چارچوب قوانین و مقررات، اقدامات اصلاحی را به مؤسسه بیمه ابلاغ کند. اما از بین ۳۳ شرکت بیمه در صنعت چه تعداد از آنها نیاز به اقدامات اصلاحی داشتند و به کدام‌ها ابلاغ شد؟ آیا در گزارش اکچوئر رسمی آنها آمده است؟ آیا بیمه مرکزی ابلاغ کرده است؟ اکچوئران رسمی در قبال صحت گزارشات خود مسئول هستند.

بخش‌های دخیل در بیمه مرکزی در این موضوع کدام بخش‌ها هستند؟

نمن الحسینی: من نظر کارشناسی‌ام را بیان کردم. ما از بُعد پذیرش به تعدادی اکچوئر پروانه دادیم بالاخره برای شروع باید از جایی آغاز کنیم. آیا باید آنقدر صبر کنیم تا تعداد اکچوئران به ۳۳ نفر برسند و بعد برخورداری هر شرکت بیمه از یک اکچوئر رسمی الزام را ایجاد کنیم یا همین الان که تعداد آنها ۲۰ نفر هستند امکان اجرای آیین‌نامه فراهم است؟ فراموش نکنیم تکامل تدریجی است و اگر منتظر ابلاغ استانداردهای گزارشگری و وجود تعداد بیشتری اکچوئر رسمی می‌ماندیم هیچ‌گاه نمی‌توانستیم شروع فعالیت حرفه اکچوئر رسمی را استارت بزنیم. اعتقاد داریم برخی از مشکلات و نواقص در مسیر اجرا حل می‌شود.

در سنوات قبل که الزام نکردیم دانش آموختگان اکچوئری به عنوان اکچوئر داخلی در شرکت‌های بیمه مشغول به کار بودند و تقاضایی برای اخذ پروانه اکچوئر رسمی وجود نداشت و اکچوئر رسمی در صنعت بیمه جایگاهی نداشت. حتی بالفرض شخصی پروانه اکچوئر رسمی می‌گرفت، شرکت بیمه تمایلی نداشت با وی قرارداد ببندد و از خدمات وی استفاده کند. بنابراین ما باید توأمان جلو برویم و از جایی آغاز کنیم و به نقطه مطلوب برسیم؛ بنابراین الزام را ایجاد کردیم و برای متقاضیان، پروانه اکچوئر رسمی صادر کردیم و به تدریج تعداد اکچوئران رسمی افزایش یافت و وقتی تعدادشان بیشتر شد باید مستقل باشند و کارمند هیچ کدام از شرکت‌های بیمه نباشند و قرارداد کاری با هیچ یک از شرکت‌های بیمه نداشته باشند؛ بنابراین باید در این مرحله به سمت تکامل هر چه بیشتر از جمله ابلاغ استانداردهای گزارشگری، ارتقای توانمندی اکچوئران رسمی و تهیه گزارشات متقن از سوی اکچوئران رسمی که مبنای عمل شرکت و کمک حال وظایف نظارتی بیمه مرکزی باشد، حرکت کنیم.

با توجه به مطالبی که بیان کردم اکچوئران رسمی الان باید مطالبه‌گر باشند که اگر شرکت و بیمه مرکزی از من گزارش می‌خواهند، این گزارش را در کدام چارچوب استاندارد تهیه کنم؟ آیا استاندارد وجود دارد تا من در آن چارچوب گزارش کنم؟

نکته دیگر که بسیار مهم است و به نظرم می‌توان به عنوان پیشنهاد آن را طرح کرد اینکه بیمه مرکزی باید یک کمیته نظارت بر نرخ داشته باشد تعدادی

اکچوئر را استخدام کند تا آنها در آن کمیته مشغول به کار شوند و گزارشات اکچوئران رسمی در زمینه نرخ‌های شرکت‌های بیمه به ویژه در قراردادهای بزرگ را کنترل کند.

اگر نظارت بر نرخ شرکت‌ها اهمیت دارد و نرخ‌ها باید فنی باشند و اینکه باید رقابت‌های ناسالم از بین بروند باید بیمه مرکزی کمیته نظارت بر نرخ داشته باشد به ویژه در قراردادهای بزرگ مثل مهندسی و باربری وhellip;. این کمیته حتی قبل از انعقاد قرارداد، نرخ را از شرکت‌های بیمه بخواهد که بر اساس چه داده‌ای و چه مدل و چه سابقه خسارتی به این نرخ رسیده‌اند. اینکه با ضریب خسارت نرخ را تعیین کنیم علمی نیست؛ بنابراین این موضوع حلقه گمشده‌ای است که نهاد ناظر باید برای آن فکری بیندیشد.

برای سال ۱۴۰۱ چه برنامه‌ای دارید؟

نمن‌الحسینی: در این مورد به عنوان واحد پذیرش اگر به نوعی تقاضایی وجود داشته باشد و متقاضیان واجد شرایط باشند و گواهی قبولی در آزمون‌های اکچوئری که توسط پژوهشکده برگزار می‌شود را ارائه کنند، انجام مصاحبه تخصصی با آنان برنامه‌ریزی می‌شود و در صورت موفقیت، پروانه فعالیت برای آنان صادر می‌شود؛ البته انجمن یک سری دوره‌های آموزشی برگزار کرده و در آینده نیز برگزار خواهد کرد که قطعاً موجب ارتقای توانمندی فعالین این حرفه خواهد شد و کسانی که پروانه فعالیت دارند یا کسانی که قصد دارند پروانه فعالیت دریافت کنند می‌توانند در این دوره‌ها شرکت کنند. در این زمینه راهکارهایی نیز به عنوان پیشنهاد در خاتمه عرض خواهم کرد.

یکی از چالش‌ها این است که اکچوئرهای رسمی به عنوان یک صنف و حرفه، تشکل صنفی مستقلی ندارند به همین دلیل شما نمی‌دانید با چه کسی در حال صحبت هستید تعداد آنها زیاد است و نمی‌توان با تک‌تک آنها به صورت مستقیم صحبت کنید. به نظرم مهم‌ترین کار برای سال آینده ایجاد یک تشکل صنفی اکچوئری است. یک تشکل علمی خیلی خوب است؛ ولی باید قبول کنیم تشکل علمی به دلیل جایگاه حقوقی و میزان توان مالی، نمی‌تواند اقدام مؤثری انجام دهد.

نمن‌الحسینی: درست است؛ موضوع وجود صنف و ایجاد انجمن صنفی اکچوئران جهت پیگیری منافع صنفی فعالان این حرفه، اهمیت زیادی دارد و برخی از مشکلات فعلی را رفع می‌کند نهاد ناظر خیلی در ایجاد این تشکل نقش ندارد. ولی اکچوئران می‌توانند دور هم جمع شوند و انجمن یا کانونی برای خود تشکیل دهند. یکی از موضوعات مهم در این خصوص، جایگاه این حرفه در صنعت بیمه کشور است. می‌توان بررسی کرد که اکچوئران در بین مشاغل موجود در دنیا از نظر میزان اثرگذاری و حقوق دریافتی در چه رتبه و جایگاهی قرار دارند. وقتی از اکچوئر می‌خواهید در مورد شش محور کلان اظهارنظر کند و به او ۳۰ میلیون تومان برای یک سال پیشنهاد می‌کنید چه انتظاری از وی داریم؟ در حالی که یک کارشناس شرکت در ماه حدود ۱۵ میلیون تومان و در سال حدود ۲۰۰ میلیون تومان برای یک شرکت بیمه هزینه دارد با این دیدگاه نمی‌توان اکچوئران مناسب و توانمند را به کار گرفت.

بیمه مرکزی در سنوات قبل چند اکچوئر رسمی را جذب کرد؛ ولی یک مشکل بزرگ صنعت بیمه این است که نگاه به اکچوئر و کسی که این دانش و تخصص را دارد با کسی که دارای تحصیلات مدیریت یا اقتصاد یا حتی بیمه است تفاوتی ندارد؛ با این دیدگاه، صنعت بیمه نمی‌تواند اکچوئران را جذب کند. اگر شرکت بیمه اکچوئر را به عنوان کارشناسی جذب می‌کند که هم‌تراز با کارشناسان سایر رشته‌هاست و اموری غیر مرتبط با دانش و تخصص‌اش به وی محول می‌کند، باید بداند تداوم همکاری اکچوئر با شرکت بیمه ممکن نیست.

مسئله این است که شرکت‌های بیمه نمی‌دانند چه چیزی به دست می‌آورند؟ یا آنچه قرار است به دست بیاورند چه ارزشی دارد چه منفعتی به شرکت می‌رساند وhellip; وقتی نمی‌دانند چه چیزی به دست می‌آورند؛ بنابراین هزینه‌ای را برای آن صرف نمی‌کنند و بیشتر به انجام وظیفه به شکل صوری بسنده می‌کنند.

نمن‌الحسینی: هم اکنون در مورد به کارگیری اکچوئر داخلی در شرکت‌های بیمه و ضرورت استفاده از آنان اعتقاد و باور نسبی وجود دارد و به‌رغم اینکه ضوابط بر وجود یک نفر به عنوان اکچوئر داخلی تأکید دارد برخی از شرکت‌های بیمه بیش از یک نفر و در رشته‌های مختلف دارای اکچوئر داخلی هستند. در مورد اکچوئر رسمی، سهامداران به عنوان مالکان شرکت حق دارند از وضعیت ریسک‌های مورد پذیرش، ایفای تعهدات شرکت، کفایت ذخایر، فنی بودن نرخ‌ها و بسیاری از موضوعات دیگر مطلع باشند؛ بنابراین در مجمع عمومی شرکت مشابه حسابرس و بازرس رسمی نسبت به انتخاب اکچوئر رسمی نیز اقدام می‌کنند. در حالی که بعضاً مدیران شرکت‌های بیمه تمایلی به افشای این اطلاعات و پاسخگو بودن در برابر مالکان شرکت ندارند.

صفری شما از گزارش‌های اکچوئری نام بردید که از نظر شما مردود بود کمی در این باره صحبت کنید؟

صفری: اولین گزارش اکچوئری را در حوزه زندگی دریافت کردیم؛ اما این گزارش نه از آقای دکتر پاینده و نه از خانم دکتر تیموریان بود.

ما گزارش را دریافت کردیم و گفتیم که این گزارش از نظر ما قبول نیست؛ یعنی اصلاً گزارش را تحویل نگرفتیم. امروز هم مدیر نظارت بر شرکت‌ها هستم و کاری با گزارش اکچوئران ندارم و نمی‌دانم آخرین وضعیت آنها چیست.

بیمه مرکزی کمیته‌ای به نام کمیته «ارزیابی عملکرد کارکنان کلیدی» داریم اگر یکی از کارکنان کلیدی که معاونان فنی شرکت‌های بیمه هستند یا محاسب فنی یا کسانی که مرتبط با نرخ اگر نرخ بد ارائه دهند وارد کمیته می‌شوند و تخلف محسوب می‌شود و نمره منفی به آنها تعلق می‌گیرد و اگر مجموع نمره‌های منفی آنها به منفی ۳۰ برسد از صنعت سلب صلاحیت می‌شوند. بخشی از این تخلفات، تخلف از نرخ است که بدون مجوز نرخ ارائه کرده است نرخ پایین داده است و نرخ‌شکنی کرده است بنابراین به کمیته می‌آید و نمره منفی خود را دریافت می‌کند؛ بنابراین اداره کل ما در جریان است و کنترل و نظارت می‌کند؛ ولی این امر مشروط به این است که اداره کل زندگی یا غیر زندگی پرونده‌ای ارجاع دهد نه اینکه خود به خود نرخ کنترل کنیم. بنابراین بخش نظارت بر بیمه‌های زندگی و غیر زندگی این نرخ‌ها را کنترل می‌کنند.

پس چرا این قدر دامپینگ و نرخ‌شکنی در بازار وجود دارد؟

صفری: من گفتم که دامپینگ هست شما مخالف آن بودید.

من نمی‌گویم دامپینگ نیست شما می‌گویید همه شرکت‌های بیمه من می‌گویم همه این‌طور نیستند؛ بلکه هفتاد درصد شرکت‌ها این‌طور هستند.

صفری: اکچوئران نیز جزو کارکنان صنعت بیمه هستند.

نمن‌الحسینی: اینکه نرخ‌ها را در بخش زندگی و غیر زندگی کنترل می‌کنند چه نتیجه‌ای حاصل شده است؟

صفری: این به کمیت ما وارد نمی‌شود اداره کل نظارت بر بیمه‌های زندگی یا غیر زندگی باید آن را کنترل کند.

بنابراین نرخ‌ها در این دو اداره نظارت و روی آنها بحث می‌شود. به نظر من دو نکته کلیدی وجود دارد؛ یکی بحث دستورالعمل اکچوئری و دیگری دیتاهاست که به یکدیگر مرتبط اند.

طبق آیین‌نامه، بیمه مرکزی باید استانداردهایی را برای فعالیت اکچوئرها و گزارش‌نویسی تهیه کند. یک الی دو سال پیش این وظیفه را بر عهده اداره کل بیمه‌های زندگی که من نیز در این بخش حضور داشتم، گذاشتند؛ بنابراین کار را آغاز و شش استاندارد تهیه کردیم و در اختیار بیمه مرکزی قرار دادیم هر کدام از استانداردها با یکی از وظایف اکچوئران مرتبط بود. استانداردهای بیمه‌های غیر زندگی را نیز بر عهده ما در اداره کل بیمه‌های زندگی قرار دادند.

پس از تهیه استانداردهای زندگی و غیر زندگی از پژوهشکده و انجمن خواستیم تا نظر خود را در مورد آنها اعلام کنند و افرادی را از پژوهشکده و بیمه مرکزی و سندیکا و حتی بیرون از بیمه مرکزی و تعدادی از اکچوئران را دور هم جمع کردیم تا نظر خود را در مورد شش استاندارد ارائه کنند. در آن جلسات دو چالش بسیار مهم داشتیم؛ یکی اینکه اکچوئر در نهایت باید وضعیت شرکت از جمله وضعیت فعلی شرکت و نرخ‌ها و ذخایر شرکت و وضعیت ریسک را تأیید کند و گزارش او بدون مسئولیت نباشد؛ بنابراین ما تأییدیه اکچوئران را روی نرخ، سیستم ریسک، فرآیندهای شرکت خواستیم و مهم‌تر از همه اینها اینکه اکچوئران باید دیتای شرکت‌های بیمه را تأیید کنند. این بسیار مهم است؛ به تعبیر دیگر با الگوگیری از یادداشت حسابرسی خواستیم که اکچوئران نیز دیتای شرکت را تأیید کنند نه اینکه هنگام بازخواست از آنها بگویند که شرکت بیمه دیتای دروغ در اختیار من قرار داده است؛ در حالی که اکچوئر است که باید بگوید که این دیتا قابل قبول است یا قابل قبول نیست. اکچوئران زیر بار این موضوع نمی‌رفتند و قبول نمی‌کردند.

وقتی اکچوئران تصریح کنند که دیتا را قبول ندارند؛ یعنی بقیه محاسبات به درد نمی‌خورد و در بازخواست بیمه مرکزی نیز می‌گویند که فلان شرکت بیمه دیتای درستی در اختیار من قرار نداد در اینجا بیمه مرکزی و شرکت بیمه باقی می‌مانند و گزارش غلط به بیمه مرکزی نمی‌آید؛ بنابراین ما از این راه جلوی هر گزارش غلط و ایرادداری را گرفتیم.

بنابراین دو چالش مهم، یکی بحث دستورالعمل و دیگری اعتبارسنجی دیتا بود؛ یعنی ما از اکچوئران خواستیم که صحت و اعتبار دیتا را تأیید کنند.

به نکته‌ای اشاره کنم و آن اینکه نرخ‌شکنی ایراد است؛ اگر به کمیت ارزیابی عملکرد کارکنان کلیدی تخلفی مبنی بر نرخ‌شکنی بیاید &hellip... مدیرعاملی در شرکت بیمه‌ای به محاسب فنی یا معاونت فنی دستور می‌دهد که نرخ را تأیید کنند و او هم برای اینکه شغل خود را از دست ندهد و استقلال نداشته است نرخ غلط را تأیید کرده است.

به نظرم وقتی نمره منفی تعلق می‌گیرد هیچ کس از این موضوع اطلاع نمی‌یابد تنها زمانی همه متوجه این موضوع می‌شوند که آن فرد حذف شود معتمد باید در مورد کسانی که نمره منفی دریافت می‌کنند شفاف‌سازی صورت بگیرد.

صفری: این موضوع برای همه کسانی که در صنعت بیمه حضور دارند شفاف است. این کمیت که یک اثر قابل توجهی دارد نمایان می‌شود و خود را نشان می‌دهد و تا به امروز هم اگر مشکلی وجود داشته ناشی از این بوده که دو نفر اخراج نشدند تا مراقب کاری که می‌کنند، باشند؛ مثلاً وقتی نرخ غلط ارائه می‌دهند مقابل مدیرعامل خود بایستند.

امروز در یکی از شرکت‌های بیمه سهامدار یا بیمه‌گذار نرخ مشخصی را تعیین می‌کند و در غیر این صورت به شرکت بیمه دیگر مراجعه می‌کند بیمه‌گذار با این کار شرکت‌های بیمه را به جان هم می‌اندازد و بالاخره یکی از آنها می‌پذیرد. نکته آخر اینکه کار اکچوئری نه برای بیمه مرکزی و نه برای شرکت بیمه ارزش ندارد.

پاینده انجمن برای سال ۱۴۰۱ چه برنامه‌هایی دارد، آیا در تلاش هستید تا تعاملات‌تان را با ذی‌نفعان اصلی ارتقا بخشید؟

پاینده: من ادامه بحثم را با یک سؤال آغاز می‌کنم و آن اینکه بیمه مرکزی که خود عمل بیمه‌گری اتکایی انجام می‌دهد؛ آیا اکچوئر رسمی دارد؟ من اکچوئر بیمه‌های اتکایی هستم می‌دانم بیمه مرکزی نرخ و شرایط را به بازار اعلام می‌کند.

مسئله دیگر بحث انجمن حرفه‌ای است. اکچوئری یک علم است اکچوئران با حساب‌رسان رسمی متفاوت‌اند؛ چون در اکچوئری باید روش‌های جدید علمی به‌روز شود و اکچوئران رسمی و داخلی باید تحت آموزش‌های مستمر باشند و یک انجمن حرفه‌ای که کار علمی نمی‌کند، نمی‌تواند چنین آموزش‌هایی بدهد.

ما انجمن علمی را نفی نمی‌کنیم تشکل صنفی مأموریت‌های خاص خود را دارد.

پاینده: بله تشکل صنفی در واقع از حق و حقوق اکچوئران دفاع می‌کند؛ ولی در فرآیند ارتقای علم اکچوئران نمی‌تواند کمک کند.

به هر حال نافی نقش انجمن علمی نیست؛ ولی قبول کنیم که انجمن‌های علمی نه بودجه دارند و نه اعتبار اجرایی ویژه‌ای دارند.

پاینده: مسئله دیگر تأیید صحت داده‌هاست. واقعاً یکی از معضلات و مشکلات ما با شرکت‌های بیمه همین مسئله است؛ وقتی داده‌های shy؛ ها از شرکت بیرون می‌آید ممکن است مشتری‌ها و بیمه‌گذاران از دست بروند و به همین دلیل ترجیح می‌دهند داده را در اختیار اکچوئران رسمی قرار ندهند؛ بنابراین عملاً وقتی داده shy؛‌های صحیحی نداشته باشیم یا داده shy؛‌های یک سال را داشته باشیم، نمی‌توانیم ارزیابی درستی داشته باشیم. به نظرم بیمه مرکزی باید الزام قانونی کند که داده‌های shy؛ ها در اختیار اکچوئران قرار گیرد.

دو مسئله مطرح است؛ یکی اعتماد متقابل و دیگری متن قراردادهاست؛ وقتی حسابرس می‌تواند اطلاعات را دریافت کند شما هم می‌توانید.

پاینده: شاید حسابرس نتواند از داده‌ها استفاده‌های خاصی کند. مسئله به نظر من یک چیز نشدنی است در واقع اکچوئر می‌تواند به شرطی که اعتماد شرکت بیمه را جلب کند. شرکت هم باید بداند؛ اگر گام اول یعنی ارائه اطلاعات را انجام ندهد عملاً اکچوئر نمی‌تواند کاری انجام دهد. کما اینکه اگر داده‌های shy؛ ها درست نباشد یک اکچوئر نمی‌تواند محاسبات درست و دقیقی داشته باشد.

در حوزه غیر زندگی هم باید به مسئله‌ای توجه داشته باشیم؛ اول اینکه رشته‌ها در این حوزه بسیار گسترده است؛ مثلاً بیمه مسئولیت در حدود ۳۱ حوزه متفاوت صادر می‌شوند. حال چطور انتظار دارید یک اکچوئر این همه محاسبات را در یک فرصت بسیار کم انجام دهد. مسلماً امکان‌پذیر نیست. من شخصاً به صورت موردی انجام داده‌ام؛ مثلاً در سال گذشته پنج رشته را انتخاب کردم و انجام دادم. بنابراین نباید یک استاندارد ثابتی داشته باشیم. استاندارد می‌شود که پیشنهاد می‌شود باید دستورالعمل‌های کلی داشته باشد؛ مثلاً راستی‌آزمایی با نمونه‌های shy؛؛ گیری انجام شود یا سراغ رشته‌هایی برویم که بیش از ۵ الی ۱۰ درصد پرتفوی شرکت را اشغال کرده‌اند؛ مثلاً برای یک شرکت محاسباتی انجام می‌دادم که بزرگ‌ترین پرتفوی آن مربوط به حوزه درمان بود؛ بنابراین خود را ملزم دانستم که حوزه درمان این شرکت را به صورت دقیق انجام دهم.

در مورد اینکه انجمن چه برنامه‌هایی دارد باید بگویم که برای انجمن دوره‌هایی را در چند فاز مشخص کرده‌ایم که به زودی اعلام می‌شود و این آمادگی را داریم که در فرآیند برگزاری آزمون‌ها به صورت مستقل وارد شویم یا با بیمه مرکزی در برگزاری آنها همکاری کنیم.

بحث مهم دیگر اینکه چه اکچوئری داخلی و چه اکچوئری رسمی و چه کسانی که در محاسبات فنی دخالت می‌کنند باید دانش به‌روزی داشته باشند آنها به آموزش‌های مستمر و به کمیته‌هایی نیاز دارند که در آنها فعالیت کنند و گزارش‌های حرفه‌ای بنویسند و بخوانند و ارزیابی کنند. یکی از اقداماتی که انجمن می‌تواند به بیمه مرکزی کمک کند این است که گزارش‌ها به انجمن ارسال شود تا آنها را توزیع کند و روی آنها گزارش بنویسد و آنها را ارزیابی و نقد کند.

تیموریان سال ۱۴۰۱ را چطور می‌بینید و به نظرتان چه اقداماتی می‌توان انجام داد تا نهاد اکچوئران مستقل استحکام بیشتری داشته باشد.

تیموریان: به نظرم این ماشین راه افتاده است و با استناد به صحبت آقای من‌الحسینی مبنی بر اینکه تکامل تدریجی است باید بگویم که من هم فکر می‌کنم به جاهای خوبی می‌رسیم و فکر می‌کنم در صورت‌های مالی سال ۱۴۰۱ شاهد این موضوع خواهیم بود.

یکی از پیشنهاداتم که فکر می‌کنم می‌تواند به این حوزه کمک کند برگرفته از صحبت‌های آقای صفری است که بیان کردند ما آیین‌نامه‌ای برای ارزیابی عملکرد کارکنان کلیدی داریم پیشنهادم این است که یک سیستم رتبه‌بندی برای اکچوئران رسمی ایجاد شود. ما شرکت‌های بیمه‌ای بزرگی مانند آسیا، البرز، ایران با پرتفوی‌های بالا داریم که کار آنها را باید اکچوئران بسیار توانمند یا دو اکچوئر انجام دهند؛ حال رتبه هر اکچوئر را چه کسی تعیین می‌کند؟ بیمه مرکزی می‌تواند بر اساس عملکرد اکچوئران و گزارشاتی که ارسال کرده‌اند آنها را رتبه‌بندی کنند.

شاید موقعیت حقوقی آنها باید تغییر کند.

تیموریان: درست است. مثلاً برای شرکت‌های بزرگ از اکچوئران حقوقی استفاده کنند؛ اگر اکچوئران رتبه‌بندی شوند اکچوئران هنگام گزارش‌نویسی سعی می‌کنند هنگام گزارش‌نویسی دقت بیشتری می‌کنند. وکلا نیز مدرک معتبر دارند؛ ولی اگر در دادگاه پیروز شوند همه می‌دانند که اینها افراد توانمندی هستند؛ بنابراین پرونده‌های بیشتری می‌گیرند در غیر این صورت اوضاع خوبی نخواهند داشت؛ بنابراین در اکچوئران رسمی هم معتقدم باید چنین اتفاقی بیفتد. اکچوئر رسمی که کارش را درست انجام می‌دهد مورد تأیید نهاد ناظر است و بنابراین مورد اعتماد سهامداران و مالکان شرکت‌های بزرگ بیمه خواهد بود و موجب یافتن موقعیت‌های بهتر شغلی برای اکچوئران رسمی است.

اگر تشکل صنفی نداشته باشید کارتان به سختی پیش می‌رود؛ چون یک نهاد واحدی باید باشد تا با نهاد ناظر صحبت کند.

تیموریان: تصور می‌کنم یکی از دلایلی که تشکل صنفی تشکیل نمی‌شود تعداد کم اکچوئران رسمی است. آقای من‌الحسینی اشاره کردند که فقط هشت نفر در بیمه‌های غیر زندگی حضور دارند. به طور کلی ۲۰ اکچوئر داریم؛ بنابراین ایجاد تشکل صنفی الان زود است.

به این ترتیب پیشنهاد اول من این است که اکچوئران را اولویت‌بندی کنیم و هر اکچوئر با توجه به توانمندی‌اش آپشن‌هایی برای کار داشته باشد. این

موضوع باعث می‌شود کار حرفه‌ای به بیمه مرکزی تحویل داده شود؛ از طرفی کار را در اختیار کاردان قرار می‌دهیم.

بحث دیگر استانداردها هستند. من هم استانداردهایی که آقای دکتر صفری تهیه کرده‌اند مشاهده کرده‌ام؛ البته از استانداردهای حوزه غیر زندگی اطلاعی ندارم. امیدوارم همه اینها عمومی شود و ما بتوانیم از آنها استفاده کنیم؛ هر چند استانداردها جای بحث بسیاری دارند و می‌توان هر سال آنها را بهبود بخشید.

در بحث دیتاها قبلاً تأکید بر ثبت داده‌های مهم و فاکتورهای مؤثر در سנהاب پیشنهاداتی را بیان کردم. مطلب دیگر اینکه در گزارش حسابرسان می‌آید که مسئولیت صحت دیتاها بر عهده هیئت مدیره شرکت است من بقیه موارد را بررسی کرده‌ام. این ویژگی در همه گزارش‌های حسابرسی موجود است؛ ولی استاندارد می‌آید که آقای دکتر صفری و دوستان دیگر تهیه کرده‌اند این‌طور است که اکچوئر رسمی موظف است که صحت اطلاعات را تأیید کند. آقای پاینده اشاره کردند که مسئولیت اکچوئر رسمی از حسابرس بالاتر می‌رود؛ مثلاً وقتی شرکت بیمه به اکچوئر اعلام می‌کند که از بیمه مرکزی مجوز دریافت کرده‌ایم نباید این موضوع برای اکچوئر گواه باشد بلکه باید آن را به عنوان اسناد در اختیار داشته باشد؛ اما معتقدم از طرفی کمک و حمایت بیمه مرکزی هم باید همراه اکچوئران رسمی باشد؛ چون اگر نهاد ناظر روی این موارد تأکیدی نداشته باشد اکچوئر به تنهایی نمی‌تواند کاری انجام دهد.

مظلومی سال ۱۴۰۱ از منظر انتظاراتی که شرکت‌های بیمه از نهاد اکچوئری دارند را چگونه سالی می‌بینید؟

مظلومی: همان‌طور که از نام آن برمی‌آید اکچوئریال ساینس یک علم است و علم بسیار دشواری است و نیاز به بازآموزی دارد؛ ولی وقتی این علم را به شغل و حرفه تبدیل می‌کنیم نیاز به یک تشکل صنفی خواهیم داشت تا هم بتواند با بیمه مرکزی و هم شرکت‌های بیمه و هم سندیکای بیمه‌گران صحبت کند.

مثلاً امروز با تیموریان و پاینده صحبت کردیم و نظرات متفاوتی از آنها شنیدیم و شرکت‌های بیمه دقیقاً موضع مشترک آنها را نمی‌دانند. به نظرم نیاز است که تشکل صنفی ایجاد شود.

نکته دیگر محصولات جدید هستند؛ من به عنوان کسی که قصد دارم برای محصول جدیدی قیمت‌گذاری کنم صرفاً نمی‌توانم بر اساس دیتای شرکت خودم قیمت‌گذاری انجام دهم. به نظرم همه شرکت‌های بیمه به جز بیمه ایران همین شرایط را دارند؛ بنابراین بیمه مرکزی باید در سامانه سנהاب هم برای شرکت‌های بیمه و هم اکچوئران، دسترسی به دیتا را فراهم کند. منظورم از دسترسی این نیست که نام و نام‌خانوادگی و آدرس و کد ملی آنها را ارائه کند؛ بلکه منظورم این است که مثلاً پراید هاچ‌بک در سال چه تعداد حادثه دارد و چه تعداد منجر به فوت می‌شود و میانگین فوت هر حادثه چقدر است و چیزهایی از این قبیل.

بیمه مرکزی باید برخی گزارش‌ها را منتشر کند.

مظلومی: منتشر کند یا دسترسی بدهد که تا به امروز چنین اتفاقی نیفتاده است.

در شرکت‌های بیمه اصطلاحاً قول می‌فروشیم؛ به بیمه‌گذار قول می‌دهیم که اگر خانه‌اش آتش گرفت خسارتش را بپردازیم؛ بنابراین در مورد آینده محتمل صحبت می‌کنیم که ممکن است یک رویداد و یک پیشامد نامطلوب در آن اتفاق بیفتد و از آنجایی که این اتفاق کمی دور است و اگر اتفاق هم بیفتد اثراش دورتر است؛ چون گاهی یک الی دو سال طول می‌کشد تا پرونده خسارت بسته شود؛ بنابراین ما مدیران در شرکت‌های بیمه بعضی وقت‌ها بی‌محابا تصمیم‌گیری می‌کنیم و نتایج تصمیم‌گیری‌های بی‌محابا یک جایی باید مشخص شود. باید جایگاهی وجود داشته باشد تا نتایج تصمیم‌گیری‌های بی‌محابا را به نهاد ناظر گزارش کند و به نظرم این همان کاری است که اکچوئری‌ها باید انجام دهند؛ یعنی اگر شرکتی بی‌محابا چنین قراردادهایی که دوستان بیان کردند بست اثر آن روی صورت‌های مالی همان سال و چه بسا سال‌های آینده دیده شود.

در دنیا یک سری مؤسسات ریتینگ هستند که شرکت‌های بیمه را ریت می‌کنند و اگر شرکت بیمه‌ای ریت داشته باشد به او اطلاع می‌دهند و یک الی دو ریت پایین می‌آورند؛ ولی در ایران چنین مؤسساتی وجود ندارند. یکی از مسئولیت‌هایی که برای اکچوئران تعریف می‌کنیم این است که اثرات این نوع تصمیم‌گیری‌ها را باید روی آثار مالی شرکت‌های بیمه شناسایی و گزارش کنند.

منبع: ریسک نیوز